

Novi grobovi

ALBINA MATJASIC

Nagroma je preminila na svojem domu Albina Matjasic, rojena Strekal, stanujoča na 3592 E. 80 St. Stara je bila 32 let. Rojena je bila v Clevelandu in je bila članica društva Kraljica miru, št. 24 SDZ in društva sv. Ane, št. 150 KSKJ. Izhaja iz znane Strekalove družine, ki že veliko vodi trgovino v Newburghu. Oče John je umrl pred tremi leti.

Tukaj zapuščajo žalostnega soproga Victorja, ki dela pri American Stove Co., petletno hčerko Dorothy Marie, mater Mrs. Mary Strekal, brate: John, Raymond, Cpl. Robert pri mornarici in Bernard, sestri Mrs. Mary Ferfolia in Mrs. Dorothy Kastelle, strice dr. Anthony Perko, Frank, Louis in dr. Adolph Perko v Daytonu, Fla., Joseph Strekal in George Strekal, tete: Mrs. Josephine Mirtel, Mrs. Jennie Grahek, Mrs. Jennie Sternad in Mrs. Frances Larish, nečake in nečakinje ter več drugih sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto ob 9.30 uri zjutraj iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia v cerkev sv. Lovrenca ob 10. uri ter nato na pokopališče Calvary.

EMERICH MUZINICH

Po dolgotrajni bolezni je preminil na svojem domu Emerich (Mirko) Muzinich, rodom Hrvat, stanujoč na 1192 E. 173 St. Rojen je bil v selu Novi grad na Hrvaškem, kjer zapuščajo dve sestrini in več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 43 let in je bil član društva št. 235 HBZ. Delal je pri New York Central železnici več let, zadnja štiri leta pa je bil na penziji.

Tukaj zapuščajo soprogo Mary, rojeno Godec, doma iz sela Novi grad Podravski na Hrvaškem, hčer Mrs. Anne Norsic, zeta Matt Norsic, tri vnuke in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto ob 10. uri zjutraj iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v družinsko grobnico na Highland Park pokopališču.

RUSKI AVTOMOBILI V AMERIKI

LOS ANGELES, Cal., 13. avgusta.—Ruski podjetnik Stanley Shodkin je razstavil avtomobil ruskega izraza, ki ima štiri seđe. Avtomobil je prišel v Ameriko preko Finske. Ameriški avtomobilski posredovalci trdijo, da je ta ruski voz podobel Fordovemu modelu iz leta 1939, toda brez kroma.

Shodkin pravi, da je voz dobro izdelan, da ga pa na ameriških glavni cestah še ni preizkusil.

EISENHOWERJEV PROGRAM

DENVER, Colo., 13. avgusta.—Posebno značilna je bila izjava kandidata Eisenhowerja glede ameriške zunanje politike. Glede Amerika mora stremeti za miru, mora imeti pred očmi osvoboditev vseh zasuženjenih narodov Evrope in Azije. Ti narodi morajo dobiti pravico, da si sami svobodno odločijo način svojega življenja in vladanja.

V politiki Indije gre: Zob za zob

NEW DELHI, 13. avgusta.—Tako indijska spodnja zbornica, kakor tudi zgornja, ki predstavlja posamezne indijske zvezne države, je sprejela zakon, da sme vlada aretirati in pridržati nevarne elemente brez sodnega postopka. Indijska vlada je pooblaščenca, da se tega pooblastila poslužuje do konca leta 1954. Zakon je naperjen proti indijskim komunistom.

Indijska vlada je od komunistov zahtevala, da izročijo orožje, ki ga imajo protipostavno v rokah. Akcija vlade je imela velik odmev med indijskimi radikalnimi elementi, ki so se tej zahtevi uprli. Končno je prišlo do premirja in so komunisti crožje izročili, potem ko jim je vlada garantirala popolno amnestijo.

Borbe med komunisti in vlado socialističnega Nehruja so se prenesele na parlamentarna tla. Indijski komunisti se v svojih govorih niso skrivali za izbranimi besedami, da bi jih kdo kasneje zahnje ne prijel, marveč so govorili naravnost in odločno:

“Komunistična stranka bo pobila veleposestnike, kapitaliste in črnoboržjance, ko pride na vlado. V enem tednu bomo postavili vse te tipe pred ljudstvo in če bo potrebno, jih tudi postrelili. Če ljudstvo tako želi, ima za to popolno pravico,” je izjavil v parlamentu vodja indijskih komunistov Sundaraya.

Odločne izjave komunistov so presenetile vlado Nehruja, ki je na te grožnje odgovorila, da so komunisti pokazali kaj pravzaprav nameravajo. Hočejo dobiti vlado v svoje roke. Zemljiški posestniki naj neha govoriti o državljanstvu. Enako industrijalci. Vlada pa stoji na stališču, da kdor si sam jemlje pravico, da ubija sonarodnjake, je narodni izdajalec.

Zakon o preventivni aretaciji članov komunistične stranke brez rednih preiskav, je bil sprejet za razmeroma dolgo dobo—za dobo do konca leta 1954. Kot prva ga je sprejela spodnja zbornica, nato pa tudi predstavniki posameznih držav, ki tvorijo kot končno zvezo prostrane Indije. Znak, da bo gibanje zoper indijske komuniste vse-indijska zadeva.

Zadnja izjava Nehruja o komunistih je bila tale: “Preganjali

sem bigotstvo (slepi fanatizem) povsod, kjer sem naletel nanj. Isto bom storil pri komunistih.”

Na cesto z uradniki OPS

Sklep kongresa, da se ukine po večini kontrola nad cenami življenjskim potrebščinam, je vseboval istočasno ukinitve uradov za kontrolo cen, ki bodo nadalje obstajali le še v mejah odobrenega kredita.

Območje držav Ohio, Michigan in Kentucky je moralo vsled tega sklepa znižati število uradnikov, ki je bilo zaposleno po teh službah, od 816 na 379. Odpuščeni bodo in na cesti z 31. avgustom 1952.

Clevelandski informacijski urad, ki spada pod to okrilje, je imel do sedaj 22 nameščencev. Ostalo jih bo le še deset.

Uradi v Toledu, Cincinnati, Columbusu in Grand Rapidsu so že ukinjeni. Pričakujejo, da bodo odpuščene uradnike zaposlila druga javna oblastva.

RANE V JEKLU ŠE NISO ZACELJENE

WASHINGTON, 13. avgusta.—Ameriške železniške družbe poročajo, da so dale v mesecu juniju v promet 5,402 tovornih vozov. Toda v mesecu juniju je bilo danih v promet 6,411 tovornih vozov. Vpadeč gre na račun zadnje stavke v ameriški industriji jekla.

EDEN POROČEN

LONDON, 14. avgusta.—Danes se je poročil britanski zunanji minister Anthony Eden in sorodnica Churchill, Miss Clarissa Churchill. Poroka se je vršila z velikanskim pompom.

Novoporočena gresta v petek v Lisbon na Portugalskem na medene tedne, kjer bosta gosta britanskega poslanika v Lisbnu.

Amerikanci so za en škandal bogatejši

TOKIO, Japonska, 13. avgusta.—Nedavno tega je japonsko žensko naslovilo javni poziv ameriškega vrhovnemu komandantu, naj napravi red med svojimi vojaki. Takrat je šlo za prostitucijo Japonk, katero prostitucijo so stavili “na širšo podlago” ravno ameriški vojaki. Japonske žene so povdarile moment, da japonska dekleta v spoznavanju Amerikancev začetkom niso mislile na prostitucijo, oziroma ljubimkovanje, marveč so hotele spoznati Amerikanca kot nositelja gotovega družabnega reda in demokracije. Ta čustva so se izrabila in končno se je korupcija razpasla na debelo.

V japonskem parlamentu se je začela preiskava o velikih tatvinih diamanov, zlata in zlatnine in o izropanju cesarske krone. V korupcijo so zapleteni tako Japonci, kakor Amerikanci. Japonski uradniki, tako je ugotovila preiskava, so vršili tatvino med oziroma neposredno po vojni. Nekateri ameriški oficirji so bili pri

tem udeleženi in so te drage kamne in zlato konfiscirali, češ da gre za kritje stroškov vojaške okupacije.

Incident se razpihuje po japonskem tisku in bo imel odmev ne samo na Japonskem, marveč tudi v Ameriki, predvsem v kongresu.

Japonski tisk navaja slučaj ameriškega polkovnika Edwarda J. Murraya, ki je za časa okupacije upravljal “Japonsko banko” in ki je bil pred vojaškim sodiščem obsojen, ker so mu dokazali, da je pokradel v varstvo dane diamanite v vrednosti \$85.000.

Isti tisk namiguje, da je za september najavljen prihod devet članov ameriškega vojaškega odbora, ki se bodo mudili na Japonskem mesec dni in pregledali ameriške vojaške naprave. Ta delegacija zapusti Washington v petek 15. avgusta. Imela bo priliko, da se seznani na Japonskem z uspehi preiskave in nato poroča Washingtonu.

BRITANSKE POLITIČNE NAPOVEDI ALI SANJE

LONDON, 13. avgusta.—Britanci imajo starodavne prerokbe, ki napovedujejo, da bo leto 1953 precej trdo za sovjetski blok.

V Sovjetski zvezi sami bo mnogo notranjih uporov, ki bodo oslabil položaje sedanjih sovjetskih mogotcev.

V januarju 1953 se bodo začele v Romuniji in Bolgariji gibanja od spodaj. V marcu 1953 bo izbruhnila na celinski Kitajski protirevolucija. V Sovjetski zvezi sami se bo začelo protirevolucionarno gibanje meseca septembra 1953, mesec oktobra pa bo mesec težkih notranjih preiskujenj v Sovjetski zvezi.

(Srbski pregovor pravi: Kar je hotela, to se ji je tudi sanjalo).

Unija AFL in volitve

ATLANTIC CITY, N. J., 13. avgusta.—Delavska unija AFL je sprejela važen sklep. Na svojo letno konvencijo, ki se vrši 15. septembra 1952 v New Yorku, je povabila tako Stevensona, Trumanu in Eisenhowerju, naj razvijejo svoj program na konvenciji, nato pa bo unija kot taka priporočila članstvu, koga naj voli. Dosedaj je unija AFL stala ob strani, je dala članstvu proste roke, koga naj voli. Izjema je bila leta 1924, ko se je unija zavzela za La Folleta proti kandidaturi Coolidgea.

Laboristi za oborožitev

LONDON, 13. avgusta.—Britanska laboristična stranka je izdala dokument, v katerem razlaga strankino notranjo politiko. Spriznati se je z dejstvi—je parala stranke. Velika Britanija mora najprej izvesti ravnotežje v svoji trgovinski bilanci, skrbeti za zadostno dolarsko in zlato rezervo. V teh mejah pa se laboristi zavzemajo za to, da se Velika Britanija oboroži po programu.

JAPONCI V INDIJI

NEW DELHI, 13. avgusta.—Delegacija japonskega parlamenta, ki šteje sedem članov, je prispela v Indijo na prijateljski obisk. V Indiji se bo mudila pet dni.

72 DNI SE JE POSTIL

PALERMO, Sicilija, 13. avgusta.—Indijski fakir Roger Burmah si lasti svetovno prvenstvo v postu. Postil se je polnih 72 dni.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zgledale pri družini Mr. in Mrs. Theodore Lazarus, 764 E. 152 St., in jima pustile v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Dekliško ime mlade matere je bilo Isabella Skur, ter je hči poznane družine dr. in Mrs. Anthony Skur. Mati in dete se nahajata v St. Alexis bolnišnici in se dobro počutita.

Čestitamo!

“Kako moreš proklinjati, kar si do sedaj blagoslavljal-Mr. Eisenhower?”

ACHESON SE ČUDI IZJAVAM DULLESA IN EISENHOWERJA

WASHINGTON, 13. avgusta.—Kakor smo trdili, republikanci čutijo, da nimajo pravega notranjega volilno političnega programa, ki bi vlekel. Zato so šli na polje zunanje politike in logično čutijo, da bo ta politika pri volitvah bistveno merodajna. Toda kakšne ugovore zoper aktualno ameriško zunanjo politiko naj imata tako Eisenhower, kakor Dulles, če sta pa ves čas po vojni aktivno z njo sodelovala in jo odobrila? Tako se sprašujejo washingtonski diplomatski krogi.

Tudi državni tajnik Acheson je bil začuden, kako da se je mogel na primer John Foster Dulles tako daleč spozabiti, da je trdil, da je Amerika kar naravnost v nevarnosti radi slabe zunanje politike.

Državno tajništvo kliče Dullesu v spomin, da je bil sotvorec severno Atlantske zveze, da pa je bil naravnost glavni tvorec mirovne pogodbe z Japonsko. Ali je s svojim delovanjem, ko je pomagal graditi te pogodbe, oziroma jih gradil sam, namenoma tako delal, da je pripravil Ameriko za pet tednov. Faisal ostane se je naravnost na Korejce, južne in severne Koreje in se ne ozira ne na kitajske komunistične čete, ne na kitajsko komunistično in severno korejsko vlado.

Severni in južni Koreji je ponuditi, da se bo obnovila industrija, da se bodo obnovila transportna sredstva, rešilo stanovanjsko vprašanje in se bo v deželo povrnil mir. Med Mandžurijo in severno Korejo pa naj se ustanovi nevtralna zona. Vse lepo; ali ni to račun brez krčmarja?

Kralj Iraka v Ameriki

NEW YORK, 13. avgusta.—Danes je bila na Broadwayu parada na čast 17-letnemu kralju Iraka Faisal, ki je prišel v Ameriko za pet tednov. Faisal ostane v New Yorku do petka, tega dne pa odleti v Washington, kjer bo imel uradni sestanek s predsednikom Trumanom.

Amerika je na Iraku zainteresirana radi petrolejskih vrelcev.

Potovanje iraškega kralja po Ameriki v razmeroma dolgi turisti spravlja tudi v stik z obojestranskimi gospodarskimi interesi.

Isti Eisenhower sicer ne ponavlja izrecno besed Dullesa, z omljenimi izrazi pa povdarja isto, čeprav je bil on sam glavni zastopnik te ameriške politike v Evropi.

Eisenhower še vedno muha v močniku

Eisenhowerja vznemirja iniciativa demokratskega predsedniškega kandidata Stevensona, ki je za časa svojega obiska v Washingtonu razmotrival s predstavniki ameriškega vojaštva domači vojaški in obrambeni položaj, ter slišal vojaško mnenje o strategiji v zunanjem svetu. Ameriški predsednik je tudi vrhovni poveljnik ameriških oboroženih sil. To Eisenhower dobro ve. Stevenson se pripravlja na naloge, ki ga čakajo kot bodočega ameriškega predsednika. Stevenson v volilno kampanjo ne gre v prazno. Eisenhower s svojim namestnikom Nixonom vidi v teh korakih Stevensona “usodno volilno napako” in pogreva fraze, da so demokracije že predolgo na vladi, da jih je treba izmenjati. Dalje pa, da se v ameriški politiki ne bo ničesar spremenilo, četudi pridejo v Washington novi ljudje. Neorientiranost Eisenhowerja se zrcali iz splošnih fraz kot “demokrati so nas privedli do sedanjega položaja, nad katerim smo v zadregi,

Atomska industrija v Ohio

S tem, da je bilo odobrenih \$1,200,000,000 za gradnjo tovarna za produkcijo atomske energije, ki bodo zgrajene v Ohio v krajih Portsmouth in v bližini Pike County, je na vidiku nov porast zaposlenosti in gospodarske delavnosti.

Javila se, da kadar bodo vse tovarne dograjene in bo produkcija na višku, bo zaposlenih kakih 30,000 delavcev. Redoma pa bo delavstvo, zaposleno v tej industriji, štele med 15,500 in 17,000 moči.

V tej zvezi stopajo na dan nadaljnja vprašanja, ki jih je rešiti. Vprašanja stanovanj, vprašanja dovozov, oskrbovanja z živežem, vprašanje novih šol, ker gre za kraje, ki do sedaj še niso bili gosti obljudenj.

Governor Lausche je sklep komisije za atomsko energijo, ki je odobrila omenjeni kredit in določila državo Ohio, kjer naj se gradijo tovarne na že omenjenih mestih, toplo pozdravil.

Z delom se bo začelo v teh dneh. Namreč—z gradnjo stavb. Računa se, da se bo začelo z obratom že to jesen in da bo spomladi leta 1953 zaposlenih okrog 3,000 delavcev. Prošnje za namestitev je vlagati pri državnem uradu za zaposlitev.

RHEE PREDSEDNIK JUŽNE KOREJE

SEOUL, Koreja, 13. avgusta.—Dosedanji predsednik Rhee je bil ponovno izvoljen za predsednika južne Koreje. Vstoličen bo formalno v petek 16. avgusta. Ameriški vrhovni poveljnik na Koreji in na Daljnem vzhodu se bo osebno udeležil svečanosti.

General, ki se trenutno že nahaja na Koreji, spremlja njegova žena, ki je dneve pred slovesnostjo uporabila za to, da je obiskala ameriške bolnice in vojake na Koreji.

ZA ODPRAVO TAFT-HARTLEYVEGA ZAKONA

CINCINNATI, 13. avgusta.—67. konvencija ohajske državne zveze A. F. L. je zahtevala, da se odpravi Taft-Hartleyev zakon in da naj organizirano delavstvo glasuje za tistega kandidata, ki se bo izjavil izrecno za odpravo tega zakona, katerega smatra organizirano delavstvo za kazenski zakon, ki je naperjen proti njemu.

MRTVA V SLUŽBI DOBROTE

KENTON, O., 13. avgusta.—Zdravnica Elma Ruth Bowman iz Chicaga je peljala svojo mater 79-letno Mannie Bowman, ki živi v Chesterhillu, Ohio, v Chicagu v bolnico na zdravljenje.

Spotoma je prišlo do avtomobilskega karambola, v katerem je bila zdravnica Ruth Bowman ubita, njena mati Mannie Bowman pa težko ranjena.

DEVET NOVIH SLUČAJEV POLIJA

V območju Clevelanda je večraj bilo devet novih slučajev polija. Število te bolezni se je dvignilo v tem letu na 232 v primeri z 24 leta 1951.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

PRISILNO RAZSELJEVANJE

(3)

V našem listu "Enakopravnost" smo povdarili tole dejstvo: Nekdo gre za nekaj dni v gotovo državo, kjer ima nekaj razgovorov s predstavniki oblasti, ki so na vladi, ali pa morda tudi v opoziciji—pa tak poročevalec zaključuje svoje poročilo s tem, da je popolnoma doma v vseh vprašanih te dežele.

Glede prisilnega razseljevanja meščanskih slojev na Češkoslovaškem in na Madžarskem, je ameriško časopisje ugotovilo, da gre predvsem za to, da si dobijo vidni komunisti poceni udobna stanovanja. Zopet površnost, ki je večkrat lastna ameriškim poročilom. Bistvo je obratno, da gre za totalno revolucijo in za odstranitev predstavnikov tistega meščanskega sloja, ki je tej revoluciji pač na poti.

Če pa primerjamo razvoj zadnjih dogodkov v Češkoslovaški, Madžarski in Jugoslaviji, nam pade pred oči ena bistvena razlika, ki je nedvoumno in nepristransko rečeno—objektivna. Ta razlika pa je, da pravega meščanskega sloja s svojo tradicijo v Jugoslaviji sploh še ni bilo, na Madžarskem in na Češkem pa je bil v družbi globoko ukoreninjen in ji je dajal smer in pečat.

Povdarili smo, da je imel "tretji sloj" namreč meščanstvo, po francoski revoluciji dalje zastavo v rokah, ko se je oblikovala evropska družba. Tretji sloj v češki in madžarski družbi absolutno ni zaostajal za enakimi sloji v drugih državah. S stališča te družbe vzeto, je bil madžarski in češki meščan nosilec ideje, ki je sicer karakterizirala sodobnega Nemca, Francoza ali Angleža, ali kogarkoli kot predstavnika svoje dobe.

Kdor je potoval po Evropi in obiskoval posamezne kraje in mesta, si ogledaval hiše, razgovarjal z ljudmi, bral zgodovino, študiral politične in gospodarske razmere, je mogel na Madžarskem, kakor tudi na Češkem ugotoviti, da gre res za ta stan s slavno tradicijo, katero je stan kot tak nosil, lahko rečemo, stoletja!

Tretji stan v Jugoslaviji je imel bistveno drugačen položaj.

"Jugoslovanski narodi so stopili na oder svoje samostojne narodne države, kakor bi prišli iz pragozdov," pravi Hermann Wendel, znani nemški socialistični pisatelj in odlični poznavalec Jugoslavije. O Jugoslaviji po prvi vojni je izdal več knjig. Z izrazom, "kakor, da so prišli iz pragozda," je hotel Hermann Wendel samo povdariti, da jugoslovanski narodi niso bili obremenjeni s preteklostjo, marveč, da so bili nekaki "ameriški naseljenci," ki so začeli svoje življenje na novo brez lastne meščanske ali plemenske starodavne tradicije. Ta trditev popolnoma drži. Slovenski naseljenci v Ameriki, ki so prišli samo pred prvo vojno, oziroma neposredno po njej, se bodo spomnili, kaj je bila pravzaprav Ljubljana, Nemškutarsko gnezdo. Toda to ni najvažnejše. Tudi potem, ko je nastala Jugoslavija, vemo vsi, da kapitala, ki je karakteriziral v drugih državah in med drugimi narodi liberalno meščansko družbo, ni bilo v slovenskih rokah. Kadar se je govorilo o kapitalu, je bilo mišljeno Trbovlje. Popolnoma tuj kapital. Za njim Jesenice—zopet s tujim kapitalom. Z razvojem gospodarstva po prvi vojni razne tekstilne družbe—enako tuj kapital. Tradicije, kakor tudi kapitala slovensko meščanstvo sploh ni imelo. Pojmov meščanstva se je "nekam" navzelo, ker je bila ta ideja pač mednarodna.

Med Srbi je bil na primer Branislav Nušić, ki je v glavnem pisal komedije. Tudi Srbi s tega vidika niso imeli tradicije, pač pa so se meščani hoteli okoristiti z novim položajem, ki je zanje nastal v razširjeni Srbiji—po njihovem mišljenju—v nacionalni Jugoslaviji. Nušić se v svojih komedijah neusmiljeno brije norca iz te srbske meščanske družbe, ki je bila brez tradicije in je zanje veljalo, "da če pride kmet v mesto."

Na Madžarskem in Češkem gre totalna vojna komunizma zoper vse, kar je bilo tradicionalno meščanskega. Ideja buržoazije se mora prenesti tudi na podeželje, se razume. V Jugoslaviji tega tradicionalnega meščanstva ni bilo in mnogi ostrovidni opazovalci javnega življenja trdijo, da je eden od razlogov, da današnja Jugoslavija nima takih notranjih nesoglasij kot bližnji sever, je tudi ta. L.C.

BEŽNI VTISI S POTI PO FRANCJI

Če ti je Francija bližja kot marsikatera druga tuja dežela, morda celo že takrat, ko je še ni ti obiskal nisi, večji delež k temu gotovo prispeva francoska kultura, kultura, ki je v nekaterih svojih delih ustvarila tako globoko resnične, obče človečanske mojstrovine, da jih tudi drugi narodi sodijo za svoje lastne, z drugimi pa spet brez slehernih vzd pobežnila toliko naprej v največje ekstravagance, da ti kulturni avanturizmi vzbujajo v svetu sicer morda posmeh in odklanjanje, a so s tem vsaj po tej plati prešli prav tako v splošno človečansko zavest. In zato boš, če te pot zares zanese v Pariz, kot istega starega znanca, odkril Balzacovo "Človeško komedijo" v pariških knjigarnah, ko se boš po galerijah ozrl, ali ne bi srečal kakke ekstremne Picassove slike.

Tistih nekaj skopih dni ali ur, ki ti jih dopušča bežen obisk v Franciji, in še posebej v njenem srecu, Parizu—kar Pariz s svojimi mnogoterimi obrazi, od onih v morju diplomatskih avtomobilov in elegancij šumečih velikih bulvarjev z mogočnimi spomeniki in slavaloki, pa preko Montmarterskih mansard in arabske četrti do zvečer tihih in umazanih delavskih ulic Trinajstega okraja, kjer te kot edini spomenik pozdravi robato rezljana konjska glava nad trgovino konjskega mesarja, kljub zanikanju province, da Pariz ni Francija, dejansko vendarle je,—samo hlastaš, da bi v naglici ujel čimveč, vsaj potrdilo tega, kar si pravzaprav v predstavi poznal že prej—Notredam. Slavolok zmage z Rudovo Marseljezo, Opero z gracioznimi Carpeauxovim Plesom, Napoleonov porfirni sarkofag pod mojstrsko kupolo arhitekta Mansarda, Louvre, Montmartre...

Samo mimogrede vržeš pogled na hišo, kjer je živel Victor Hugo, in na bližnjo Akademijo lepih umetnosti, na hitro obiščeš Nacionalno biblioteko, kjer bi se sicer dneve in dneve izgubljal v njenih osmih milijonih knjig. Iz ciceronovih besed spoznaš, da križarš Racinovo pot. Sredi razkošnih tapet, fresk in pozlačenih okrasov na stenah Versailles, ki so ga okrasili najboljši francoski umetniki in rokodelci svoje dobe, da bi po Colbertovi zamisli pripravil velika naročila navdušenih kraljevih gostov iz inozemstva, se hkrati tudi zamisliš v vlogo Jeana Baptista Pouqueлина—Moliera, ki je v vrtovih pod dvorcem trpeče igral komedije in leta 1673 umrl kot "Namišljeni bolnik." Znajdeš se pod mogočno silhueto Eifflovega stolpa, prisostvuješ predstavi televizije pred palačo Chaillet, kjer je v eni izmed dvoran prav zdaj odprta razstava jugoslovanske folklore, —na hitro prebereš v "Franc Ti-reurju" pohvalen članek o razstavi s sliko slovenskega dekleta s pečo—pet minut pozneje pa se čudiš, kako vsi francoski tehničarji strokovnjaki ne morejo pogrnati naprej stare ure, ki se je radi defekta med vojno ustavila na stolpu Justične palače ob Seini in ki je do tedaj brezhibno tekla že dolga stoletja.

Ponoči izkoristiš čas, ki ti je ostal po uradnem banketu, da peš premeriš Latinsko četrt. Za po-črnelo jezuitsko kapelo in Richelieuovim kipom na Bulvarju St. Michel odkriješ slavno Sorbonno z njenimi prostranimi fakultetami in inštituti napredne znanosti. Skoraj zraven nekdanje Delacroixove delavnice najdeš tudi ponoči odprto trgovino slik, povprečnih bolečnih portretov, in zraven zveš, da so tod blizu, okrog St. Germaine des Pres znani lokali "A la Boule," Pergola in drugi, kjer se zbirajo Sarte in drugi eksistencialistični pisatelji. Radovednost te pritegne k skupinam bradate in razkuštrane mladine s prekratki povaljanji hlačami pod kolenom, ki topo poseda pred kavarnami ali hrupno pleše ob zamorski godbi bi-bok v svojih klubskih lokalih s praznimi steklenicami, visečimi izpod stropa, recitira otožne pesmi in predvaja svoje lastne revijske prikaze. Nekateri tudi tem pravijo eksistencialisti, drugi pa trdijo, da to niso in da jih tako imenujejo samo zato, da bi z njimi kompromitirali Sartra. Nisem imel časa, soditi, kaj bo res, kaže pa, da si Francozi zaradi te dezorientirane mladine ne delajo prevelikih skrbi, premerjajo jo z nekim mal de sieclom, ki bo prešel kot je Chateaubriandov ali kak drug, še več, imel sem vtis, da to še potencirajo, da kupujejo članske karte za obisk predstav v njihovih klubih in da ustvarjajo iz tega pred tujcem nekako kulturno turistično senzacijo, kot so to bili nekoč pariški apaši in kot deloma še vedno je bohemski Montmartre.

Montmartre danes res ni več tisto prirodno naselje umetnikov, kot je bilo nekdaj, še celo pred dobrimi 50 leti, ko je Renoir slikal svoj Moulin de la Galette, a vendar—koliko očarljivih spominov, če nič drugega, je nanizanih okrog tega starega mlina na veter, ki je danes spremenjen v kavarno, ter bele kupole Saere Coeura, ki so ga zgradili Francozi v zaobljubi ob pruskem obleganju l. 1870 in pred katerim so nekoč montmarterski boemi, smatrajoč, da belina te cerkve razbija enotno pariško črno, v spredu z lampioni vzklikali—"vive le diable!"

Tu je slikal Maurice Utrillo, tam je živel Mimi iz "Boheme"—omenja vodič in pripoveduje nato zgodbo o slavnem francoskem skladatelju Hectorju Berliozu, mojstru barv v glasbi, in njegovi ljubezni do dveh žena, sredi katerih je bil po smrti tudi pokopan. Na klančku pod edinim pariškim vinogradom je gostilnica "Pri zajcu s ponovo,"—danes drag kabaret—kjer so se nekoč sestajali literati in slikarji; v njej je baje montmarterski osel, ki so ga bohemci opijanili in mu namočili rep v barvo, poškropili platno z nekako fantazijo, ki so jo krstili za "Sončni zahod na morju," in s podpisom Rafaella Bommellija prodrli kot ustanovitelj nove slikarske šole. Male ulice z starinskimi gostilnicami se na Montmartru vrstijo že sedaj.

Tu je še vedno čez 100 slikarskih ateljejev in 10 galerij. Po vogalih slikajo ob svojih stojalnih s paleto na rokah večji in manjši umetniki, ki jih po dnevi motijo samo radovedni turisti ali bogati pariški pari, ki so se odločili, da se poroče v starinski samostanski kapeli Montmartra. Pravo montmartersko življenje pa se začne šele zvečer, ko se prižgo pritažene svetilke ob polnih omizjih v kavarn na starih trgih, ko se sredi gneče parov prebija po ulicah velika limuzina, katere lastnik na vsak način vztraja, da vidi "If Mr. Baudelaire is still in life," ko pred prazno dvorano in ob razglašenem klavirju prepeva montmarterski pevec svoje stare šansone, medtem ko livrirani portirji pred razsvetljenimi nočnimi lokali na hribu, a še bolj spodaj pod njim, na Pigallu, vabijo za drag denar k "predstavi najlepše pariške golote, ki se je pravkar pričela."

dine s prekratki povaljanji hlačami pod kolenom, ki topo poseda pred kavarnami ali hrupno pleše ob zamorski godbi bi-bok v svojih klubskih lokalih s praznimi steklenicami, visečimi izpod stropa, recitira otožne pesmi in predvaja svoje lastne revijske prikaze. Nekateri tudi tem pravijo eksistencialisti, drugi pa trdijo, da to niso in da jih tako imenujejo samo zato, da bi z njimi kompromitirali Sartra. Nisem imel časa, soditi, kaj bo res, kaže pa, da si Francozi zaradi te dezorientirane mladine ne delajo prevelikih skrbi, premerjajo jo z nekim mal de sieclom, ki bo prešel kot je Chateaubriandov ali kak drug, še več, imel sem vtis, da to še potencirajo, da kupujejo članske karte za obisk predstav v njihovih klubih in da ustvarjajo iz tega pred tujcem nekako kulturno turistično senzacijo, kot so to bili nekoč pariški apaši in kot deloma še vedno je bohemski Montmartre.

Tu je slikal Maurice Utrillo, tam je živel Mimi iz "Boheme"—omenja vodič in pripoveduje nato zgodbo o slavnem francoskem skladatelju Hectorju Berliozu, mojstru barv v glasbi, in njegovi ljubezni do dveh žena, sredi katerih je bil po smrti tudi pokopan. Na klančku pod edinim pariškim vinogradom je gostilnica "Pri zajcu s ponovo,"—danes drag kabaret—kjer so se nekoč sestajali literati in slikarji; v njej je baje montmarterski osel, ki so ga bohemci opijanili in mu namočili rep v barvo, poškropili platno z nekako fantazijo, ki so jo krstili za "Sončni zahod na morju," in s podpisom Rafaella Bommellija prodrli kot ustanovitelj nove slikarske šole. Male ulice z starinskimi gostilnicami se na Montmartru vrstijo že sedaj.

Tu je še vedno čez 100 slikarskih ateljejev in 10 galerij. Po vogalih slikajo ob svojih stojalnih s paleto na rokah večji in manjši umetniki, ki jih po dnevi motijo samo radovedni turisti ali bogati pariški pari, ki so se odločili, da se poroče v starinski samostanski kapeli Montmartra. Pravo montmartersko življenje pa se začne šele zvečer, ko se prižgo pritažene svetilke ob polnih omizjih v kavarn na starih trgih, ko se sredi gneče parov prebija po ulicah velika limuzina, katere lastnik na vsak način vztraja, da vidi "If Mr. Baudelaire is still in life," ko pred prazno dvorano in ob razglašenem klavirju prepeva montmarterski pevec svoje stare šansone, medtem ko livrirani portirji pred razsvetljenimi nočnimi lokali na hribu, a še bolj spodaj pod njim, na Pigallu, vabijo za drag denar k "predstavi najlepše pariške golote, ki se je pravkar pričela."

Ta brezobzirno prefinjena francoska lahкотnost spajanja resnice in laži, umetnosti in pornografije, izvira sicer marsikje iz turističnih nagibov, a vendar morda precej tudi iz njihove sicer pozitivne lastnosti odkritosrčnosti in širine. Mladi zaljublenci se mirno poljubujejo v vagonu podzemeljske železnice in nihče se zanje ne zmeni. O svojih slabostih Francozi pripovedujejo odkrito. Oblog pariških prireditel v tekočem tednu, z mirno vestjo hkrati opozarja tako na kongres najodličnejših umetnikov 20. stoletja, ki so se zbrali v Parizu, ter na premiero Fausta v Operi, kot na uspešno kabaretno predstavo "Boum" v "Foliers Bergeru" ali revijo psičkov in dam v "Ambassadeur-su."

Tudi gledališče samo je mnogo manj centralizirano kot v pojmovanju kakih nemških državnih gledališč. Dramske uprizoritve daje razen znamenite Comedie Francaise, v zadnjem času so tu pripravili Sofoklejevo Antigono, Aristofanove Oblake, Racinovega Britannica in Molierevega Tartuffa—še cela vrsta drugih gledališč. Od teh je zdaj zelo popularno zlasti Narodno ljudsko gledališče—Theatre National Populaire—pod vodstvom Jeana Villara in Jeana Louisa Baraulta, ki je z glavnim igralcem Philipom Gerardom doseglo zlasti v novem realističnem podajanju klasičnih del velikanski uspeh, in to ne samo v dvorani Chaillet, kjer običajno nastopa, ampak nič manj, če ne več, prav v pariških delavskih predmestjih. Zanimanje vzbuja tudi sodobno delo ameriškega pisatelja Arthurja Millerja "Smrt trgovskega potnika," ki ga v gledališču "Vieux Colombier" daje belgijski ansambl.

Prav ta francoska sposobnost združevanja nasprotij v harmonijo je morda tudi pripomogla, da sem tisto čudovito bogastvo umetnih raznih narodnosti in različnih značajev, zbrano v Louvru, občutil ne kot konglomerat, ampak kot enotno harmonično celoto. Ta počnela kraljevska palača z belimi kipi nad svojim dolгим pročeljem, ki jo je revolucija spremenila v muzej, ti žuboreči francoski ljudje v njej in pred njo—vse drugačni od precizno birokratskih Nemcev—suhih Angležev, širokoustno zanesenih Italijanov in Amerikanec, ki pred umetniško sliko najprej vprašajo, kakšna je njena kvadratura—ustvarjajo skupno z neprecenljivim zakladom zbranih slik, kipov in dragotin zaključen pojem—pariškega Louvra. Še več. Ko gleda vse te umetnine, se ti zdi, da dvorana španskih mojstrov—Velasquesa z njegovimi dostojanstvenimi dinastičnimi portretranci, Murilla s socialnimi problemi v soncu in senci se igraječih počestnih dečkov, v močnih črnih ozadnih govorečega Gore in drugih, ni samo španska, kot dvorana francoskih romantkov od Guericaultove "Meduze," polne barv in trpljenja, do Delacroixove "Revolucije," ki z razvito trikoloro nezadržno juriša na barikade, ni samo francoska.

Med nežnim Rafaelom, sanjaviu Courbetom in pohanom Bunsom ni nobenega prepada. Cezannovo svetlobno doživetje se ne bje z Davidovimi ostrimi obriisi. Ob vse premagujočem smehljaju Mone Lise, ki ga skušajo posneti na svoja platna mnogi okrog slike razvrščeni slikarji, ne občutiš, da je to delo le enega človeka, Leonarda da Vincija. Ob dovršenih ženskih oblikah Milonske Venerine in krčevitem trpljenju Michelangelovih "Sužnjev," spoznaš, da so vse te lepote-umetnine človeštva.

In če te ob koncu bežni korak zanese iz Pariza v pokrajino, te spremlja isto—ne več, ali bi rekel—ljubko ali dekadentno—prepletanje. V Amiensu boš občudoval sredi vojne opustošenja skoraj nepoškodovano mogočno katedralo iz 12. stoletja, enega najlepših gotških spomenikov Francije. Ne boš vedel, ali bi se zadrževal pred njeno razgibano fasado, kjer visoki portali hitijo v kamenitih čipkah navzgor vse do nedokončenih zvonikov, medtem ko ta vertikalna stremjenja

kljub nasprotni smeri hramonično dopolnjujejo horizontalne galerije gotških, a vendar živahnih likov, od 4 apostolov do obglavljenega pariškega škofa Denisa, ki nosi v rokah svojo lastno glavo, ali če bi se čimdalje pustil občutku kipenja stebrov in obokov v notranjosti. Kljub širini prostora ti tu ne uidejo drobne, miniaturne figurice—v bolečinah umirajočega Jakoba ali zmagovalnega egiptovskega Jozeфа—izrezljane z velikansko ljubeznijo in trdom na lesenih sedežih kora. In ko se na drugi strani kora skozi umetno kovano železno ograjo s pozlačeni konicami pokaže obraz lepe Francozinje, se ti zdi, da se tudi njena rdeča usta in vijolična ru-ta prav nič ne bijejo z asketskogotiko okrog nje. V Touraini, "vrtu Francije" kakor pravijo, in nekdanji rodni deželi Rabelaisa in Balzaca, ti v dokaz svoje povezanosti z velikano duha postrežejo na slavnostnem kosilu z "Rabelaisovimi sladkarijami" in "Balzacovo torto,"—in ko, žejen in izmučen od ogledovanja razkošnih zgodovinskih umetnin v nekdanjih kraljevskih gradovih Amboise in Luče, ob poti, ki jo je hodil Leonardo da Vinci k svojemu zaščitniku Francu I., iščeš kozarca vode, se ti zdi, da si jo našel najčistejšo v borni, votlini podobni hišici—kajti notranje stene so vklesane v samo skalo—gostoljubne starke z bolno vnukinjo, kjer zaudarjata samo revščina in vlaga.

Morda se ti vse to samo zdi, a vendar, v vsem tem, v mnogih harmonijah navideznih protislovij in protislovij navideznih harmonij je drobce resnične Francije.

B. Pogačnik
(Po "Slovenskem poročevalcu")

DEL RESKEGA IZVOZA BODO PREVZELE DRUGE LUKE

Do nedavnega se je večji del surovih, polizdelkov in izdelkov izvažalo iz reške luke. V zadnjem času je bil izvoz po morju rajoniziran. Svinec iz Mežice bodo na primer, namesto na Reki, kakor doslej, natovarjali na ladje v puljski luki. Svinec in baker iz Bora in ostalih jugoslovanskih rudnikov bodo natovarjali na ladje že v splitski luki. Izvoz železne rude bo prevzela šibeniška luka, izvoz boksita luki v Rovinju in Zeleniki. Do teh sprememb je prišlo zaradi nujno potrebne razbremenitve reške luke, kamor se steka predvsem uvoženo blago. Drugi razlog je tudi v tem, da je v zadnjem času občutno padel promet v jugoslovanskih manjših lukah spričo padca cen lesu na svetovnem trgu.

MAKEDONIJA IZVAŽA ŽIVINO V GRČIJO

Ena od največjih grških uvoznih in izvoznih trdk je sklenila pred kratkim z združnim podjetjem za uvoz in izvoz "Zadru-gar" v Skoplju pogodbo o dobavi rogatke plemenske in klavne živine. Zastopnik grške trdke je prispel nedavno v Skopje, da je prevzel prvi kontingent živine. Pozneje se bo dobavilo Grčiji znatno večje kontingente živine. Sklenili so tudi pogodbo med jugoslovanskimi in grškimi podjetji za uvoz in izvoz pogodbo o dobavi 30,000 plemenskih ovac. Jugoslavija bo uvažala iz Grčije kot protivrednost za prodano živino bombažno predivo in druge izdelke.

SPORAZUM MED FRANCJO IN JUGOSLAVIJO

Francoski svet republike je sprejel načrt zakona, ki pooblašča predsednika republike za ratifikacijo sporazuma med Francijo in Jugoslavijo, podpisanega 15. aprila 1951. Sporazum obsega izplačilo odškodnine za francosko nacionalizirano premoženje v Jugoslaviji in organizacijo razdelitve skupne odškodnine, ki jo plača jugoslovanska vlada po omenjenem sporazumu.

Don't gamble with fire—
the odds are against you!

GRADNJA PREKOPA VOLGA-DON

Dne 1. junija so spustili vodo v prekop Volga-Don, 100 kilometrov dolg prekop, ki veže pri Kaluči Don z Volgo. Sovjetski tisk se zelo rad hvali, da so končali dela na "največjem projektu povojne socialistične izgradnje" dve leti pred rokom. Dejstva pa govori nekoliko drugače.

Prvi načrti za izgradnjo tega kanala so bili izdelani že leta 1925. Te načrte so zaradi drugih večjih težav tedaj spravili in jih zopet pričeli pregledovati leta 1948, ko so se tudi pričela dela v velikem obsegu.

"Pravda" ne more dovolj pohvaliti tehnične strani prekopa. Nekateri bolj kritični inženirji pa imajo o njem nekoliko drugačno mnenje. Na treh krajih ob prekopu se nahajajo trije veliki jezovi, ki zadržujejo velikanske vodne rezerve. Velike količine vode za tem jezovi imenujejo morja. Ta "morja" imajo vodno gladino 50 metrov in več nad gladino Dona in Volge. Njihova glavna naloga je skrbeti, da v prekopu samem nikoli ne zmanjka vode. Ravno v tem, pravijo inženirji—pa leži njegova slabost. Če bi se kateri koli izmed teh jezov pokvaril in bi v njegovem odseku vode zmanjkalo, bi bilo po pravilu jeza potrebno 80 dni, da bi lahko prekop zopet obratoval.

Vendar pa ni glavno to, kako je prekop izdelan tehnično in kaj piše o njem sovjetski tisk. Povdariti bi bilo treba to, da je gradilo prekop na deset tisočeh političnih ujetnikov. Od treh delavcev na prekopu sta bila dva politična prisilna delavca; poleg sovjetskih prisilnih delavcev je do leta 1950 delalo na prekopu tudi 20,000 nemških vojni ujetnikov. Zakaj so moskovski oblastniki uporabili za gradnjo tega prekopa prisilno delovno silo, je jasno. Kalmiške stepe med Volgo in Donom so znane zaradi pomanjkanja vode in silne vročine, torej kot nalašč za ljudi, ki delajo "po kazni."

Prekop Volga-Don ima brez dvoma velik gospodarski pomen. Znano bo razbremenilo enotirno železniško progo, po kateri so do sedaj sovjeti s težavo prevažali kovine in oglje iz donskega bazena. Tudi žito iz donskega okrožja bo odslej potovalo z ladjami. Vendar pa nameravajo moskovski oblastniki iztisniti iz prekopa še eno korist. Sedaj, ko je na razpolago voda, se bo kalmiška stepa spremenila v cvetoč raj, ter vabi ukrajinske in beloruske kmete, naj se preselijo v bližnjo prekop. Kalmiška stepa je dobila svoje ime po nomadskem plemenu Kalmikov. Le te so moskovski gospodarji leta 1935 preselili v Sibirijo.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

PLEMENIT POSKUS

Znano je, da je bivši predsednik Hoover svoječasnno imenoval ameriško prohibicijo opojnih pijač plemenit poskus. Kot vemo, se poskus ni obnesel in prohibicija je žalostno izdihnila leta 1933. Drugačen plemenit poskus je nedavno podvel Joe Wetstein, lastnik taverne v Mandan, North Dakota: vsak dan eno uro prodaja čašo piva po dobri stari ceni pet centov. Pravi, da če bo plemeniti poskus privedel dosti odjemalcev, bo raztegnil tisto uro petcentnega piva na ves dan.

—NOVA DOBA

TURIZEM NA KOČEVSKEM

Ob otvoritvi prve turistične koče na Kočevskem

V nedeljo 6. julija so odprli pod razvalinami srednjeveškega gradu Kostel nad Kolpo turistično kočo, ki je prva turistična postojanka na Kočevskem. Kočo je zgradilo Turistično-olepševalno društvo Kočevje, ki je začelo pred kratkim delovati.

Kočevska zemlja velja v Sloveniji za kaj malo primerno turistično območje, ker je v tem pogledu neznana in niti ne štejejo, da bi nam mogla tudi turistično nekaj pomeniti. Vzroki za tako krivično ocenjevanje tega kočkarske slovenske zemlje so različni, a glavni vzrok je seveda nepoznanje. Pred osvoboditvijo se tamošnje prebivalstvo ni brigalo, da bi ga kdo motil v njegovih, od nas odtrganih pogledih na svoj "Goslerland."

Med narodno-osvobodilno borbo pa so se naši borci in tudi aktivisti prav dobro seznanili s kraji in prebivalci ob južno-zahodnem robu slovenske zemlje. Prav to zadnje dejstvo in toliko lepši spomini, ki vežejo naše borce na te kraje, so narekovali lani ustanovitvi Turističnemu-olepševalnemu društvu Kočevje ukrepe, ki jih mora storiti, da odpre ta neznani svet slovenskemu delovnemu človeku.

Kočevska zemlja je del novega velikega kočevskega okraja, katerega sestavljajo še tri velike kotline: Dobrepoljska, Velikolaška in Ribniška kotlina. Kočevska sama obsega zemljo, ki kaže ob robu Ribniške kotline in jo meji črta Roškega pogorja v smeri zahoda na izliv Čobranke. Ta mala lepa reka pelje do izliva v Kolpo pri Osilnici med sosedih Hrvati; to mejo prevzame sedaj Kolpa, ki spremlja kočevsko zemljo do tam, ko se reka preljuje v ravninske predale Bele Krajine.

V Kolpo se izliva kot ponikalna reka Rinža, ki privre blizu mesta Kočevja iz treh izvirov na dan in se po 14 kilometrov dolgem lenem teku izgubi v zemljo, da pribluči posebno ob nalivih kot Elipa (Wildbach — divji potok) iz visoke jame nad Kolpo na dan in se po kratkem teku pretoči v Kolpo. Drugih večjih voda skoraj ni tukaj in že to dejstvo samo nam kaže Kočevsko kot izrazito kraško ozemlje.

Vendar ta zemlja ni goličava, ampak jo pokrivajo mogočni gozdovi, med njimi celo taki, v katerih skoraj še ni zapela sekira. Prav zaradi svojega lesnega bogastva je Kočevska za slovensko gospodarstvo zelo važna in pomembna pokrajina. Med gozdovi pa so prostrani pašniki z bogato in redko floro. V seznamu redkih cvetic in grmov slovenskega ozemlja zavzema Ko-

čevska zelo upoštevano mesto, saj rase tu narcisa, volčin sleč, avrikel in še druga alpska flora.

V gozdovih pa se je posebno v teh zadnjih letih zaredila številna divjačina; slovenski partizani so na svojih poteh po kočevskih gozdovih srečali tu in tam tudi za tam najredkejšo žival medveda. Tako srečanje z medvedom je opisal partizanski zdravnik dr. Andrej Zupančič, ki je pred leti izšel v Proteusu.

Novi časi prinašajo tudi Kočevski zemlji nove življenjske pogoje in poglede. Kočevjarjev ni več, za njimi je ostalo toliko in toliko uničenih vasi in slab spomin; toda gozdovi in zemlja je tu in na njej živi sedaj naš človek in si ustvarja nove oblike življenja. V tem boju za novo, boljše in lepše življenje pa želi odpreti tudi vsem drugim rojakom lepote svoje zemlje. Pokazati hoče na njene še nepoznane predele, skrite lepote in posebnosti, ki naj zamikajo k obisku in uživanju.

Oglejmo si nekaj najvabljivejših točk tega predela slovenske zemlje, ki naj bi pritegnile turistov. Seveda je pred nami najprej sam Rog, 1.100 metrov visoka in gosto porasla gora v roškem pogorju. Od tu je prekrasen razgled na vse strani: pred seboj ima obiskovalca Kamniške planine, Karavanke, Juljske Alpe, vso vrsto znanih in turistično zanimivih gora onkraj in tokraj Save (Kum, Lisca itd.), na zahodu vidiš Snežnik; pred nami je Gorski Kotar z Risnjakom in druge hrvatske gore ter med njimi tudi Klek nad Ogulinom.

Odveč bi bilo pisati o nekaterih pomembnih "točkah ali bazah," ki so ohranjene in zavarovane v skritih dolinah in uvalah roškega pogorja; to so barake in drugi razni objekti iz časa narodno-osvobodilnega boja. Vsak opis te naše borbe, pa naj bo zgodovinski ali leposloven, bo opisoval temna in skrita mesta tega kočkarske zemlje. Koliki užitek že samo zaradi zgodovinskih znamenitosti! V teh gozdovih se danes razvija bogato in za skupnost pomembno delo, ki ga opravlja Lesno-industrijsko podjetje v Kočevju. Na obronkih tega ogromnega gozdnega predela rasejo nova podjetja in med njimi je najvažnejša nova velika žaga v samem Kočevju.

Kaj zanimiv je drugi konec te zemlje, to je tisti svet, ki meji na južnozahodnem koncu slovensko zemljo. Proti Loški dolini prehaja ta svet polagoma v nižino. Na Planoti proti Prezidu so bile tri majhne, leta 1942 od Italijanov popolnoma požgane vasi s svojimi prebivalci Kotarji. Danes so

se preostali prebivalci teh vasic po večini naselili v deloma od Kočevjarjev zapuščene vasi. Podpreska, Draga in Trava. Tu skozi pelje cesta iz Ribniške doline čez Loški potok v dolino Čabranke. Nad njenimi izviri se dvigajo strme bele stene, ki se nato vlečejo vse do konca te zelo lepe doline, ki nam je vse preveč neznana. Partizan, ki jo je prehodil v zimi in v poletni pripeki, je strmel nad njeno lepoto.

Stene molijo po več sto metrov v nebo; popolnoma izluzane od vetra in vode tvorijo fantastične oblike, katerim je dala ljudska domišljija razna imena. Tako se dviga nad vasico Ribno ogromna skupina okamenega graščaka s hčerko, nad Kužljem pa je mogočna Kuželjska stena. V dolino gledajo okoli 1.000 metrov visoke gore kakor Krokra, Krempa z narcisami. Prestop čez nje v dolino Kolpe je kaj prijetna in tudi naporna tura. Verjetno je le malo nog ubiralo tudi v dnevih hajk steze divjadi po teh strminah v dolino; tako je bilo tudi malokomu dano, uživati tam nad Baslji Loko, še visoko v skalah v tolmunu ob izviru neznane imena bogato cvetoči sleč na otočju sredi vode, ki privre z vso silo na dan.

Kolpa, ki izvira nad Osilnico na hrvatski strani, se prebija ponekod skozi tesni predor do doline pri Fari. Tu se ta lepa reka razlije nekoliko v širino, a kmalu jo stisnejo gorske vzpetine, ki začno tam pri Slavskem lazu in prisilijo v tesni od Kostela do Starega trga pod Tančogoro, ki loči ta gorati svet od mirne in tihe Bele Krajine. Ta del kolpske doline je povsem odrezan od sveta, ker tukaj še ni bila zgrajena potrebna vozna cesta. Obljubljali so jo vsi bivši režimi, a to samo ob volitvah. Tu je bila partizanom varna in gostoljubna pot čez Kostel na Žago in skozi Laze v Belo Krajino.

Svet ob Čabranki in Kolpi do Bele Krajine navduši obiskovalca zaradi bogastva lepote, ki ga obdajajo; prelepa voda čiste in bistre Kolpe zamiče človeka, da se potopi vanjo ali da občuduje krasne naravne jezove in globoke tolmune, v katerih so sulci in okusne postevi. Ta dolina se more pomeriti z našimi gorenjskimi prav tako kakor s tujimi naseljenimi dolinami. Vzdevek, ki so ji

ga dali tujci, ko so jo imenovali "Kočevska Švica" je zelo primeren in karakterističen.

Nad Kolpo pod Kostelom je zgrajena nova turistična koča. Kostel je razvalina. Grad, ki je branil Slovenijo Turkov, je dal pokrajini ime Kostelska zemlja. Kostevci so prispevali svoj delež tudi v slovensko etnografijo. Grad je bil že zgodaj postavljen in je v 14. stoletju prešel iz rok Ortenburžanov v roke celjskih grofov. Kostel je imel zaradi svoje odlične lege celo tržne pravice, dokler niso Francozi leta 1809 požgali naselje in uničili tudi sam grad. Koča leži na višini 405 nad morjem. Do Kolpe, ki ima od zgodnjih poletnih mesecev do jeseni pogoje za vse vrste vodnega športa (kopanje, plavanje, kajakaštvo), je samo četrt ure. Od nove koče so lepi sprehodi v razne jame. (Velika ali Želovičeva jama, Kobilna jama, Mala jama) v gozd, kjer je izredno veliko tis, ki so domača gozdna redkost.

Največje bogastvo in prednost tega novega turističnega doma pa je neskončni mir, ki obdaja njegovo okolico. Prometne zveze so od rok (vendar je seveda zveza do koče po cesti, ki vodi iz Kočevja na Brod na Kolpi), železnice ni, industrije ni, in tako vlada tu v petek in svetek blagodejen in od nikogar kaljen mir. Koča, ki ima tudi nekaj sob za prenočišče in daljše bivanje, bo oskrbovana skozi vse leto, ako bo to pokazala potreba.

S kočo nad Kolpo hoče Turistično-olepševalno društvo v Kočevju odpreti lepote te zemlje našemu delovnemu človeku in ga vabiti in privabiti v ta, neznani svet. Opisane lepote in blagodejni mir kakor tudi prebivalstvo kostelske zemlje, Kostevci, ki so deloma potomci Uskokov, to je hrvatskih naseljencev-vojakov v gradu, bodo ustvarili pogoje za lep napredek te nove postojanke slovenskega turizma. Vsi ti pogoji pa naj bi pomagali ustvariti v tej prvi kočevski turistični postojanki začetek bodočega turističnega življenja na Kočevskem.

H koncu še nekaj besed o delu tega prepotrebne društva v samem Kočevju. Kočevje je med našo borbo hudo trpelo. Bombni napadi so uničili dokaj hiš; grad je bil požgan ob napadu Narodne osvobodilne vojske na močno po-

stojanko v decembru 1943. Mnogo težav je sedaj že premaganih. Mesto se razvija in rase v vedno bolj pomembno središče velikega in pomembnega predela slovenske zemlje. Tako, je sedaj prišel tudi čas za delo turističnega društva. Glavna njegova naloga je ta, da sodeluje pri povzdigi kočevskega predela na raven ostalih turistično razvitih krajev. S tem naj se ustvarijo pravi pogoji za obisk tujcev na eni strani, na drugi pa, da seznanja tudi domačine z lepoto svoje deželice in da jim daje tisto, kar je potrebno delovnemu človeku za odmor in počitek.

Društvo je uredilo v Kočevju vrtnarijo, ki oskrbuje prebivalce in tudi okolico Kočevja s cvetjem, lepotičnim drevjem itd., a ki bo dajalo pobudo za ureditev prepotrebni parkov in nasadov. S sodelovanjem fizikurnega društva Partizan je bilo v mestu zgrajeno in obnovljeno kopališče ob Rinži. Kopališče je mestna atrakcija, saj je s kopališčem združeno tudi teniško igrišče, otroški bazen, moderno opremljena oskrbovalnica (bife) in plesišče. Okusno urejeni prostori ter lepa in kulturna postrežba napravljajo na domačine in tujce kar najboljši utis.

Toda nalog, ki jih bo moralo novo društvo s sodelovanjem vseh činiteljev izpolniti, je še ve-

liko. Okrajni odbor kakor tudi MLO Kočevje se zavedajo dolžnosti, ki stojijo pred novim društvom zato mu dajejo tudi podporo. Brez podpore OLO Kočevje bi tudi ne zrasla prva postojanka kočevskega turizma, koča ob Kostelu nad Kolpo.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

NOV RUDNIK SVINCA IN CINKA

Prošli mesec se je začela eksploatacija svinca in cinka v rudniku Novo Brdo v okraju Trepčice. Tamošnje rudno bogastvo cenijo strokovnjaki na pol milijona ton. Rudnik Novo Brdo so že izkoriščali za časa Rimljanov, v državi Nemanjičev vse do vpada Turkov v drugi polovici 14. stoletja, ko je skupaj z mestom imel 40.000 prebivalcev. Pred vojno so imeli koncesijo za izkoriščanje tega rudnika Angleži, ki je pa niso uporabljali. Ker je rudnik precej oddaljen od prometnih zvez, ga bodo za sedaj izkoriščali samo toliko, kolikor je potrebno za flotacijo. Po rudniku Ajvaliji je rudnik Novo Brdo drugi rudnik svinca in cinka, ki je začel obratovati po vojni.

HIŠA NAPRODAJ

Hiša za 2 družini v dobrem stanju, blizu cerkve sv. Vida, se prodaja. 2 garaži. Cena \$12.800.

Pozive se pri
TISOVEC REALTY
EN 1-4936

Kvalificirani kovaški vajenci za tovarno, ali hočete

T najboljša delovna razmera
A prilike do napredovanja
P penzijski načrt
C dodatek za življenjske stroške
O nadurno delo

Prosimo, prinesite izkaz državljanstva.
Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift.

THOMPSON PRODUCTS, INC.

23555 Euclid Ave.

Cleveland Transit Bus št. 28

LOUIS ADAMIČEVO NAJNOVEJŠO KNJIGO "THE EAGLE AND THE ROOTS"

se dobi pri

ENAKOPRAVNOSTI

6231 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

CENA KNJIGE JE \$5.00

ALI KASLJATE?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Zavarovalnina

proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA
KE 1-1934

15813 WATERLOO RD.

V NAJEM SE ODDA

opremljeno stanovanje z štirimi sobami in kopalnico. Nahaja se na E. 61 St. od St. Clair Ave.
Za podrobnosti pokličite
BR 1-0655

MATI IN HČI

OBE ZAPOSLENI NUJNO POTREBUJETA STANOVANJE S 4 ALI 5 SOBAMI.
Pokličite kadarkoli.
HE 2-0844

SOBA V NAJEM

LEPA, ČEDNA, OPREMLJENA SOBA SE ODDA V NAJEM POSTENEMU FANTU ALI DEKLETU.
Za naslov se poizve v uradu tega lista.

NAPRODAJ

DOHODEK DONAŠAJOČE POSESTVO

Dvoje stanovanj po 4 sobe in kopalnica; dvoje stanovanj po 3 sobe s kopalnico na razpolago; dva forna na prenog na vroč zrak; dve garaži, velika lota. Na 6412 Dibble Ave. Cena \$16.000.

HIŠA NAPRODAJ, DA SE UREDI ZAPUSČINO

Dvoje stanovanj po 5 in 5 sob in kopalnica za vsako stanovanje. Na 7502 Decker Ave. Cena \$9.500.

Za podrobnosti se zglasite pri

P. P. MULIOLIS

6606 SUPERIOR AVE.

Gostilna z D 2 licenco

in restavracija se prodaja. Nahaja se na 3533 St. Clair Ave. Izvrstna oprema in električna hladilnica. V tovarniški okolici. Zelo dober nakup. Se mora prodati. Za podrobnosti pokličite
EN 1-9386

NAPRODAJ

je zidana apartament hiša z 8 stanovanji po 3 sobe vsako stanovanje, klet pod vso hišo in dve pršni kopeli (shower baths). Letni dohodek so čez \$2000. Hiša je v dobrem stanju in se nahaja v st. clairski okolici. Cena ji je \$18.000. Za naslov se poizve v uradu tega lista.

LASTNIK PRODAJA

\$1.000 za inventar
Dobrodoča trgovina—stanovanje
Soda Bar - Grill - Delicatessen
1398 E. 66 St. EN 1-9628
Plačajte ko služite — zmerni pogoji
Ne zahteva se takojšnjega vplačila

Zastopniki

"Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje:

JOHN RENKO

1016 East 76th Street

UTah 1-6888

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje:

JOHN STEBLAJ

17902 Nottingham Road

IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje:

FRANK RENKO

11101 Revere Avenue

Diamond 1-8029

BAILEY'S BASEMENT

Full flared Rayon Faille

KRILA

Dekliška 24 do 30
Ženska 32 do 38

RJAVA
ZELENA
CRNA
TEMNO
PLAVA

Označite 2.
izbero
barvo

Pokličite
CHerry
1-3820

Olepažite vaše jopice
in bluze od slej do jeseni
s temi privlačnimi,
širokimi krili iz
bogatega rayon faille
blaga... z zipperjem
ob strani... in v vaši
najbolji priljubljeni
barvi.
BAILEY'S Basement
Downtown trgovina

Mi dajemo
Merchants znamke

Dečki grede nazaj v šolo v močnih

CORDUROY
Double Knee
SLACKS
3.49

2 para 6.50

Močno corduroy blago, dobro
narejene hlače za aktivne
fantke; so dvojno šivane na
kolenih za trajno nošo. Polo-
vični pas z elastika zadaj za
boljšo mero. Sprejaj imajo
zipper in so nabrane. Plave,
rjave ali zelene barve v me-
rah 6 do 12.

Pokličite CHerry 1-3820

Označite 2. izbero barve
BAILEY'S Basement
Downtown

JANEZ JALEN

OVČAR MARKO

POVEST

(Nadaljevanje)

Tisti trenutek, so se Markove misli odtrgale za nekaj časa od Podlipnikove hiše. Slišal je v Pečeh zatuliti volka. Tako otožno obupen glas se je prizibal skozi zmrzlo tišino do Markovih ušes, kakor bi se bila oglasila lakota sama. Prvemu volku se je odzval drugi in potem še tretji. Marko je vedel: "Aha! V jato se zbirajo in bodo naredili škodo. Meni je ne bodo. Volkun je za pečjo, hlev pa je tudi dobro zaprt in zavarovan."

Nadaljnje tuljenje volkov je preslišal. Vse njegove misli so bile v kamri pri bolnici, ki je začela bolešno stokati.

Podlipnik jo je tolažil: "Anca! Potrpi! Ko se toliko zdani, da se umaknejo volje nazaj Zavrh, sedem na žrebca in bom pripeljal iz Tržiča padarja kakor na vetru, ne na saneh, in če vsi konji padejo, Anca! Zdrži do jutra!"

"Kakor je božja volja."

Podlipnica ni govorila glasno. In Marko je moral pritisniti uho prav do okna, da je razumel nadaljnji pogovor.

"Anca! Ančka! Ti ne smeš umreti."

Podlipnica je zastokala od nove bolečine, potem je spet spregovorila, pa tako mirno, kakor bi se njena smrt nje same sploh ne tikala ne.

"Morda je božja volja, da umrjem, ko ti ne morem več dati otrok. Se pa drugič oženiš —"

"Anca! Kaj govoriš," je vzklik Podlipnik.

Še Marko pod oknom je po glasu spoznal, koliko ljubezni je položil Podlipnik v ime svoje žene, v eno samo besedo: Anca. Može pobožal ženo in ji popravil lase pod ruto. Zavedel se je, da, če se stokrat poroči, ne bo imel nikoli nobene ženske več

rad, če umrje Anca. Mora, mora jo rešiti. Samo kako?

V kamri je bilo dolgo vse tiho. Nato se je oglašil Podlipnik: "Anca! Pojdem po padarja. Ti ne smeš umreti."

Zavoljo teh besedi je Marko pozabil, da je na Podlipnika hud.

Anca pa je pregovarjala Cena, naj nikar ne hodi v Tržič. Od nje, ko morebiti ne bosta več dolgo skupaj in da bo še jutraj dovolj zgodaj. Pregovorila ga je, da ni šel sedlat žrebca.

Bolnica je spet spregovorila, proseče kakor otrok, ki se boji s svojo prošnjo vznejevoljiti mater:

"Cena! Saj imaš prav. Res ne kaže, da bi se Marko priženil k nam. Pa, saj boš sprevidel." Obmolnila je in se zazrla v strop. Potem je s solznimi očmi dolgo gledala moža, nakar se je odtrgalo iz trepetajočih ust, kar je prav za prav hotela prositi: "Cena! Pusti, naj gre Ančka k Primožu, pusti, naj se vzame. Saj veš, kako bo nerodno Ančki, če dobi mačeho."

"Aanca!" Podlipnikov glas je zamrl na blazini bolne žene.

Tedaj se je Marku posvetilo: "Moj Bog! Podlipnica me ima tako rada, jaz pa stojim tu in premišljujem!"

Ne, Podlipnik ne sme z doma. Jaz pojdem! Če me volkovi strgajo, naj me pa."

Stekel je domov, da je sneg pod cokolami kar žvižgal.

Manica za pečjo je že spala, pa se je prebudila, ko je Marko obušal škornjice. Ni je mogel preprosi, da bi ostala sama brez Volkuna doma; moral jo je vzeti s sabo k Podlipniku, da bi bil rad kar na skrivnem odjezdil.

Potrkal je pri Podlipniku, izročil Manico Rozalki in odšel v konjak sedlat žrebca. Seveda, Manica ga je izdala. Ko je vrgel sedlo na žrebca, se je oglašil za njim Podlipnik: "Marko! Vzemi moje sedlo, ima bolj močno jermenje. Ker, če se ti o nepravem času jermena odtrgaš, ne boš več zajezdaril. Razumeš!"

"Razumem." Vrgel je staro, oguljeno sedlo na tla in vzel iz Podlipnikovih rok skoraj novo, gospodarjevo sedlo.

"In do Podj te z Jožam s kobilami spremliva, da zvodiva nazaj grede za sabo vsaj tiste volkove, ki tulijo v Pečeh, da ne bodo tebe gonili. Boš že še na druge naletel."

Marko je videl, da Joža že komata kobilo.

Kakor bi si nikoli ne bilo prišla navzkriž, sta se pogovarjala Cena in Marko:

"Ali znaš streljati?" je vprašal Podlipnik.

"Znam."

"Ti bom dal svojo pištolo na dve cevi. Strela se volkovi boje."

"Imam tudi robevnico s sabo."

"Če ti bodo volkovi tako blizu prišli, da jih boš z robevnico odganjal, potem — No, če ne boš mogel naprej, skliči v kakšni vasi, morda te kdo pospremi; ali pa počakaj do jutra."

"Ali se za žrebca bojiš?"

"Misliš?" Otožno je pogledal Podlipnik Marka, kateremu je bilo že žal, da je Cena nekako užalil. Podlipnik je tudi bral na njegovem obrazu, da fant ni nič hudega mislil, zato je samo še naročil: "Če prideš v Tržič, se oglasi na Pošti. Vencelj bo najbrž še pil. Povej mu, da se mudi. Bodo že poklicali Miha. Naroči mu, da nocoj ni škoda ne denarja ne živine."

V konjak je prinesla Ančka, vsa objokana je bila, polno skledo v vinu namočenega kruha, kakor ji je ata naročil. Za žrebca. Joža in Cena sta vpregala kobili, Ančka se je pa pomudila v konjaku, da odnese prazno skledo v kuhinjo.

"Tak, ti greš, Marko?"

"Grem."

"In če te volkovi?"

"Nič se ne boj!"

Potem sta molčala. Marko je krmil žrebca s kruhom in vinom kar iz skleda. Ančka je čakala na prazno skledo.

Podlipnik in Joža sta imela že zapreženo, ko je Marko pripeljal žrebca na dvor. Še premaknil

se ni konj, ko se je Marko pognal v sedlo, nikar, da bi nagajal, kakor bi vedel, kako se mudi.

Marko je nataknil rokavice in prosil Ančko, naj mu poda robevnico. Podlipnik pa mu je dejal v torbo pri sedlu nabito pištolo. Marko je zasukal žrebca in odjezdil skozi lesa. Za njim so zapeli zvonci in zaškrpale sani.

Vsi so bili zamišljeni, vsi so molčali. Volkun pa je pred križem na koncu vasi veselo zalajal, se nagajivo pognal žrebca v gobec, ki je šavnil po njem kakor za volkom, pa ne zares. Kakor bi se bil pes razveselil, da gre že vendar enkrat s konji in Markom na cesto, za kamor ga je vozil Primož kot majhno, zalajeno kuže iz Trsta neke in ga ni prepeljal sam, drugi so ga, otrokom za spomin na očeta, ki se je bil povozil.

Noč je bila svetla. Kakor pajkove mreže so bile sence golih dreves. Hrasti pa, še vedno v listju, so stali na snegu kakor strahovi.

Nihče, ne Cena ne Joža ne Marko ni vedel, ali še tulijo volkovi v Pečeh in kje so. Glušili so jih zvonci, in preglasno je škripala trdo zamrzla pot pod kopiti in sanmi. Ustaviti bi morali konje in prisluhniti, pa se je preveč mudilo. Le Volkun se je nekajkrat pognal proti Rebri, kakor bi ga mikalo na ravs in pretep.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

BUSINESS OPPORTUNITY

Good chance to buy CLEANING STORE. — Fine location. Well established trade. Only selling due to other interests. Best offer. See to appreciate.

National 2-8060

Good chance to buy DELICATESSEN and GROCERY in Oak Park. Good neighborhood trade. Well established business. Nice living quarters. Best offer. See to appreciate.

EUclid 6-5854

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Civil Service Employee for over 30 years, wife, need 3 1/2 room unfurnished heated apartment. No children or pets. Will decorate. Moderate rental.

ROdney 3-3644

RESPONSIBLE Couple, Adult son, need 5-6 room unfurnished apartment. Any good location N. W. North of Armitage. Moderate rental.

Call BELmont 5-6883, week days after 8 p. m. all day Sunday

RESPONSIBLE Middle-aged Couple, no children or pets, need unfurnished bedroom apartment. Good location N. or N.W. Moderate rental. Mr. Wenzel.

UPTown 8-3089

RESPONSIBLE Auto Mechanic, wife, 2 lovely children, urgently need 2 bedroom unfurnished house or apartment. 5 or 6 rooms. N. or N.W. Moderate rental. Call Mrs. Gough.

GLadstone 3-7559

RESPONSIBLE Business Man, wife, 2 well behaved children, urgently need 5-6 room unfurnished apartment. Good location far S. or S.W. Moderate rental. Call Mr. Miller.

Longbeach 1-3224 to 5 p. m. Evenings SAGinaw 1-5895

YOU can be the woman of the year

PREPARE FOR NURSING — the most needed profession for women in a National Emergency

Talk to the Director of Nurses at your local hospital, or apply to a collegiate or hospital School of Nursing.

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVENUE

Pokličite:

ENDicott 1-0718

Podlipnik je v Babjem potoku okoli oreha obrnil, voščil obenem z Jožam Marku srečno pot in se vrnil. Pred Kronicami je ustavil sani, poslušal in gledal. Vse je bilo tiho. Ob plotu med poljem in Rebrijo pa mu je Joža pokazal štiri, pet temnih senc, ki so se premikale. Podlipnik jih je bil vesel. Prepričan je bil, da mu je uspelo zvabiti volkove, ki so se priklatili v Peči, z Markove sledi.

Koj nato ga je zaskrbelo, kaj je z Anco, in zaskrbelo, ali je Marko že prišel skozi Presko, kjer je že sam večkrat videl žvižgniti volka čez cesto iz gošče v goščo.

Pot v Tržič je Marko dobro poznal; jo je že večkrat prehodil. V lahnem diru in kar po bližnjicah je prijezdil za Begunje. Preudarjal je samo to, kako prijezdi čim najbolj hitro v Tržič.

Ukazal je Volkunu naprej, pripravi in napel je pištolo, poprijel z levo, v kateri je držal vajeti, še robevnico, da jo bo imel hitro pri rokah, če bo treba, pognal po klancu navgor žrebca v korak in želel samo še to, da, če se že mora srečati v Preski z volkov, naj bi se ne na klancu, ampak šele zgoraj na cesti.

(Dalje prihodnjič)

SMRTNA OBSODBA

Okrožno sodišče v Beogradu je izreklo nedavno obsodbo na 16 tatovi bakrene žice, ki so oškodovali podjetje "Elektro-Srbija" za več kot 25 milijonov dinarjev. Na smrt z ustrelitvijo in zaplenbo celotnega premoženja so bili obsojeni Djurdje Bojislavjević, Bogdan Ilić, Mihael Miljanović in Azir Kijevčanin. Petar Mili je bil obsojen na 12 let strogega zaporja in na zaplenbo vsega premoženja, drugih 13 obtožencev pa na 10 mesecev do 12 let strogega zaporja.

STO MILIJONOV DINARJEV ZA KMETIJSKE STROJE

Kmečke delovne in kmetijske zadruge ter državna kmetijska posestva v Bosni in Hercegovini so v prvi polovici letošnjega leta kupili za blizu 100 milijonov dinarjev velikih kmetijskih strojev, s čimer se je znatno dvignila raven poljedelske mehanizacije v tej republiki. V Bosni in Hercegovini, kjer je človek pred vojno redko videl traktor, so v šestih mesecih letošnjega leta nabavili okrog 100 traktorjev, več strojev za kopanje krompirja, Dieslove motorje za pogon mlatilnic, samovozne stroje itd.

A FOUR-FOOTED FRIEND in a foreign land lends aid to the U. S. Marines. This is a picture which could have been taken almost anywhere and almost any time in the past ten years . . . there may very well be others like it taken in the next ten years . . . or more.

For in a time of unrest such as this, our country must be alert on many fronts—to keep the restless peace. This takes strength. Strength in manpower, strength in our national economy, represented by YOU!

For you are an important part of our country's economy. When you have a sturdy backlog of savings you are secure—and so is your country. And one of the best ways for you to build up and keep such security is by buying United States Defense Bonds—regularly. Your bonds and other forms of saving make you a solid, dependable citizen of an economically strong nation. And peace is only for the strong!

Buy Defense Bonds today . . . and buy them regularly through the Payroll Savings Plan where you work. Strengthen your own future and that of your country by saving your money through bonds.

HERE'S HOW E BONDS! NOW EARN MORE MONEY FOR YOU!

Now safe, sure U. S. Series E Defense Bonds pay an even better return than ever before . . . thanks to 3 brand-new money-earning features just announced by the U. S. Treasury.

1. Now every Series E Bond you buy begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semiannually, when held to maturity. It reaches full maturity value earlier (9 years 8 months) and the interest it pays is now bigger at the start!

2. Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!

3. During the 10-year extension period, every unexpired bond earns at the new, higher interest (average 3% compounded semiannually). Your original \$18.75 can now repay you \$33.67. \$37.50 pays back \$67.34. And so on.

Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-A-Month Plan where you bank.

Peace is for the strong . . .

for peace and prosperity
save with U. S. Defense Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, The Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S
Cool BASEMENT

ŽENSKA PRVOVRSTNA 100%

NYLON
KRILA

spodnja

1.99

Regularne
4.95 vrste

Prvovrstne kakovosti, regularne 4.95 vrste znane-ga izdelka. Lično ukrojena, kot jih zahtevajo dobro oblečene žene. V popularnih barvah spodnjega perila.

Rayon nočne srajce

Regularne 1.99 Satin Striped

Vse prvovrstne kakovosti v zahtevanih barvah roze, plave, bele in rumene. Mere 34 do 42. Ukrojene za privlačnost in udobnost.

1.59

Ženski z vdelenimi naramnicami, pleteni

BOMBAŽNI UNION SUITS

Narejeni, da se lepo tesno prilagajajo žlasti za nošo v prihajajoči jeseni. Nekoliko neregularni 1.29 vrste, Mere 36 do 44.

69c

Poština in telefonska naročila sprejeta na nakupih za 2.01 davek vklj., in več, v soboto od 5.30 pop. in ponedeljek 9. zj. do 9. zv. Pokličite CHerry 1-3000

The May Company's Basement oddelek z pleteno spodnjo opravo